

REDACȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 ..
Pe 1 lună .. 2 ..N-ri de Duminecă pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERȚIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Calomnii și insinuări.

(*) Nemulțumiți adânc de întreaga politică a dlui C. Burdea, dar' mai ales de felul cum a dispus, de capul lui toate, cu prilejul aranjării serbării dezvălirii monumentului M. Sale, la un moment dat grănicerii au pus întrebarea: oare n'ar fi bine să se dea expresiune acestei nemulțumiri într'un chip să se audă ceva mai tare și în vreme când mai mult i-ar tulbură fericirea și mărirea la care s'o fi mirând și dl Burdea cum a ajuns?

Ca un semn de solidaritate îmbucurătoare, grănicerii dela Caransebeș au cerut și avizul căpeteniilor politice din Lugoj, unde din încrederea și bărbăția poporului avem trei deputați naționaliști. Aceștia au dat sfatul că ori-cari ar fi nemulțumirile contra dlui Burdea, să nu li-se dea expresiune atunci, când s'ar putea explica drept *demonstrație* pentru a tulbură serbarea dezvălirii monumentului M. Sale.

În serbarea de Duminecă nici nu s'a amestecat o singură disonanță.

E, deci, o mare necuviință și ingratitude chiar, că ziare ca »Pester Lloyd« și »Budapesti Hirlap« din incidentul serbării dela Caransebeș scriu împotriva aceluia prelat român, care atât de mult a contribuit și la strângerea fondului pentru statuie și la festivitatea dezvălirii ei. Prezintă adică pe P. S. Sa episcopul Popea ca depozitar al unei politici contrare *statului*, pe când adevărul este numai atâta: ilustrul prelat nu vrea să apară nici măcar indirect ca sprijinitor al politicii dlui Burdea. Datorează cu aceasta atât trecutului seu luminos cât și sentimentului obștesc din graniță, unde numai cei-ce se înfruptă din beneficiile puterii țin cu dl Burdea, ceialalți desaproabă în cel mai energic chip politica tristă a d-sale.

»Budapesti Hirlap« scrie că o »demonstrație« era să se pună la cale: să se cânte adică »Gotterhalte,« »Doamne ține și proteje!«... Români ca Burdea li-a sugerat deja șovinistilor ideea că între noi numai cei-ce vor să *demonstreze* (contra politicii patriotice) cântă »Gotterhalte,« ceialalți cântă — imnul maghiar, alături cu dl Burdea și corurile ovreo-maghiare.

»Pester Lloyd« prezintă pe nestorul politicii naționale române, pe fostul președinte al partidului național, pe ilustrul N. Popea ca și când numai terorizat de »ultraști« ar păstra atitudinea sa politică actuală...

Ambele aserțiuni sunt și calomnii și insinuări perverse.

Adevărul e că, atât dl Burdea cât și șovinistii, cu cari se dă în coate, vor fi avut conștiința neîmpăcată: este într'adevăr ne mai pomenit și *propriu să amărăscă adânc pe grăniceri când pe statuie nu s'a gravat nici o slovă românească! Măcar că grănicerii sunt Români, ca Români și-au vărsat sângele pentru tron, ca Români au dat banul*

lor pentru ridicarea monumentului, de sânge românesc este udat pământul unde s'a ridicat statuia M. Sale. Insuși dl Burdea va fi simțit ce nedreptate le face grănicerilor, căci a tot întârziat cu gravarea inscripției ungurești, așa în cât un ziar maghiar d'acolo l'a luat la răspundere și afirmă că gravarea s'a făcut noaptea, pe lângă asistență gendarmerească...

Dacă s'a simțit îndemnat să pună pe monument cunună pe paglicele căreia era inscripție *românească*, dacă a depus această coroană rostind românește cuvinte de omagiu, de ce n'a făcut dl Burdea lucru deplin: *să fi lăsat a se grava și românește pe monument?*.. Treicolorul maghiar nu s'a prefăcut în »schwarz-gelb« pentru că avea inscripție românească. Nu era să se supere nici M. Sa, și nici marmura albă nu era să înegrească pentru două-trei cuvinte românești!

Dl Burdea a ținut să facă însă toate după gustul presei șoviniste și să amărăscă tot mai tare pe grănicerii cari de altfel au și ei o mare vină: au lăsat ca dl Burdea să ajungă tare și mare peste ei, îl puseră nu numai președinte la comunitatea de avere, dar îl aleseră și deputat.

Cele recente fie-le un memento pentru *a se organiza* și a scutura tutela domnului Burdea.

Un mare scandal în Germania. *In numărul de Duminecă marea revistă ilustrată »Über Land un Meer« a început să publice memoriile prințului Clodvig Hohenlohe, fost cancelar. Memoriile se refer la epoca demisiei cancelarului Bismarck și cuprind lucruri foarte neplăcute pentru Împăratul. Acesta a și telegrafiat îndată prințului Filip Hohenlohe, seniorul familiei, arătându-și indignarea că s'au publicat așa lucruri intime. Prințul a răspuns tot telegrafic că memoriile s'au publicat fără știrea lui. Ele erau la dispoziția istoricianului dr. Curtius și erau de altfel proprietatea prințului Alexandru Hohenlohe, căruia tatăl-său i-le-a încredințat să le publice după moartea sa.*

In toată Germania afacerea a produs mare senzație. Ziarele o comentează viu în articole. Cercurile dela Curte sunt profund revoltate.

Iubileul »Zastavei«. Deputații naționali din Arad, au trimis din prilejul iubileului »Zastavei« următoarea depeșă de felicitare:

Ziarului »Zastava,« **Neoplanta.**

Românii din Arad salută ziarul »Zastava« și din incidentul iubileului ei, dau expresiune din nou convingerii lor, că popoarele din Ungaria numai cu puteri unite și în înțelegere frățescă pot să elupte adevărata libertate a poporului și perfectă egalitate de drepturi.

In numele Românilor aradani:

Nicolae Oncu, Vasile Goldiș, Ioan Suciu, St. C. Pop
deputați dietali.

AGITAȚII.

Cine petrece cu atenție presa maghiară a putut să observe, că în vremea din urmă s'a pornit în această presă o adevărată campanie împotriva Românilor. Și în deosebi presa care susține guvernul merge în privința aceasta înainte.

Se pare, că este o acțiune cu plan pornită chiar din conziliul de ministrii, unde stau azi cei mai notorici dușmani ai Românilor. Cine dintre noi nu știe ce sentimente nutresc față de poporul românesc oameni ca Apponyi, Andrassy și Polonyi cari dau tonul în guvernul actual?

Să ne uităm numai la agitația ce s'a pornit împotriva noastră în salele comitatelor. Pretutindeni oamenii sistemului nou aduc în discuțiune cestiunea românească, pe cari până acuma o tăgăduiau că va fi existând și se face cea mai detestabilă agitație împotriva Românilor, care sunt timbrați cu cele mai infame injurii. Acțiunile acestea patriotice puse la cale din partea funcționarilor se fac doar fără știrea guvernului ori chiar împotriva voinții lui?

E cert, că guvernul le alimentează și le inspiră, ca un mijloc de popularitate pentru sine, pe de alta cu scop să a prepare terenul pentru »reformele« sale apropiate, despre care resuflă din când în când câte un cuvânt, care le tradează gândurile ce-i muncesc.

Cât de meșteșugită este agitația aceasta, o dovedesc mai ales pricinele imposibile câte se aduc împotriva noastră. Ne vine într'adevăr a ne ruga de iertare, că îndrăznim să trăim, să respirăm aer, căci și aceasta este o crimă.

Iată pentru ilustrare ce excepții are împotriva noastră organul ministrului de interne Andrassy, care în numărul său din urmă își ațâță cetitorii în forma următoare:

»Și stările la periferiile naționalităților devin din ce în ce mai rele. Naționalitățile se organizează acum în grupări tot mai compacte nu numai pe cale politică și culturală, ci și pe cale socială și economică. (Colosală crimă! N. Red.) Elementul patriotic mai neînsemnat ca număr ajunge a fi tot mai strivit. Din când în când se reculege: înființează reuniuni culturale, asociațiuni, casine și bănci. Redactează adrese, memorande, se duce în deputațiuni la partidele din Dietă, la guvern, solicitând sprijin, ajutor. Promisiuni capătă cu grămada și din partea ziarelor sprijin moral, dar intervenția efectivă și reală întârzie constant. Vremea trece și conducătorii locali ai societății patriotice observă, că cheltuelile de conducători a apărării sociale au sdruncinat starea materială a tot mai multora și astfel maghiarimea în urma acțiunilor în atât de diverse direcții, ajunge mai slăbită de cum a fost mai nainte. Așa a fost în trecut dar nu e permis să fie d'aci nainte așa soarta mișcării de apărare națională a *autorităților autonome* și a cercurilor sociale«.

Iată modul de gândire a dlui Andrassy care cheamă la »apărare națională« »elementul mai neînsemnat ca număr« și »autoritățile autonome« împotriva cui? a na-

Librăria editoare H. ZEIDNER Braşov (Brassó).

FONDAT ÎN 1867.

Cele mai bune cărți pentru școlile populare

FONDAT ÎN 1867.

cari sunt răspândite în mai multe ediții și cu cari s'au obținut în tot locul cele mai bune rezultate în învățământ sunt următoarele:

Abcdarul ilustrat I-a carte a copiilor de St. C. Alexandru, legat Cor. —40

Abcdar nou ilustrat pentru școlile primare de ambele sexe, de D. Dogariu. Partea I., legată —30 fil., Partea II., leg. Cor. —36

Carte de cetire ilustrată pentru școal. primare de G. Zaharia. Partea I. legată —48 fil., II., leg. Cor. —56

Cartea copiilor ilustrată de St. C. Alexandru, pentru cl. 2 primară, legată Cor. I.—, broș. —80

Carte de cetire pentru anii din urmă ale școlilor populare și de repetițiune, de D. Dogariu și N. Pilția, broșată Cor. I.—, leg. Cor. 1'30

Abcdar maghiar întâia carte pentru deprinderea limbei maghiare în școal. nop. de Fr. Koós și Vasile Goldiș, Ed. V., leg. Cor. —40

A doua carte pentru deprinderea limbei maghiare, de Fr. Koós și V. Goldiș, Ediția II., legată Cor. —50

Manual de limba germană pentru școlile populare, de I. Dorca, legat Cor. —60

Aritmetica de E. F. Lurtz, pentru școal. populare, traduse de un învățator. Partea I., numerii 1—100, broșat Cor. —40 — Partea II., numerii dela 1—1000, edit. 2, broșat Cor. —70 — Partea III. Frațiunile comune și decimale practica italiană, ect., br. Cor. 1'— — Partea IV. Raporturi, proporțiuni, regulile de 3 simplă și compusă, ect. broșat Cor. 1'80

Aritmetica de D. Dogariu, cu numeri întregi, ediția 2, broșată Cor. —60

Aritmetica pentru anii din urmă ai școlii populare primare, de I. Dariu, broșată Cor. —90

Geografia Ungariei de Dr. Nic. Pop și Vasile Goldiș. Elemente din geografia generală pentru școlile populare Ed. IX., cu harta Ungariei colorată broș. —60; cu harta neagră broș. Cor. —50

Istoria Ungariei și elemente din istoria generală pentru școlile populare, de Dr. Nic. Pop și N. Pilția. Ediția X., cu ilustrațiuni, broșată Cor. —40

Istoria Ungariei în legătură cu istoria universală, pentru școlile populare de S. Moldovan, broșat Cor. —40

Elemente din constituția patriei sau drepturile și datorințele cetățenești pentru școlile populare de Vasile Goldiș, Ediția II., legată Cor. —40

Fizica pentru școlile populare cu multe ilustrațiuni, de D. Făgărășanu, broșată Cor. —60

Elemente de fizică pentru școlile populare, de I. Dariu, Ediția V., legată Cor. —70

Economia câmpului și grădinăritul de G. Moian, broșată Cor. —50, legată Cor. —60

Elemente de muzica vocală pentru școlile populare, de N. Stoicovici, broș. Cor. —50

Colecțiune de cântece și cântări bisericesti pe note, pentru școlile populare, de N. Stoicoviciu. Partea I., broșat Cor. —50

Cărți auxiliare pentru școlile primare.

Conductor la aplicarea noului Abcdar, ilustrat, de D. Dogariu, broș. Cor. —24

Dicționar portativ român-german-maghiar, de H. Schlandt, broș. Cor. —20 — Ediția întreagă: român-german-maghiar, german-maghiar-român, maghiar-german-român, broșat Cor. —60, în pânză legat Cor. —80

Micul Cântăreț în biserică sau răspunsurile dela Sta Liturgie de I. Dariu, edit. II., broșată Cor. —16

Micul rugătoriu în școală și acasă de I. Dariu, broșată Cor. —16

Cântece de trozi la Nașterea Domnului împreunate cu câteva cânturi naționale, broșată Cor. —20

Epistolie a Domnului Isus Hristos ce a trimis-o D-zeu din Cer, broș. Cor. —12 legată Cor. —20

Visul Născătoarei de D-zeu împreună cu rug. pentru tot creștinul, br. Cor. —12 legată Cor. —20

Sonorul sau frumos răsunațoarele plânso-cânturi la Mormântul Domnului de G. Ucenescu. Ediția IV., broș. Cor. —24

Versurile Nașterii Domnului nostru Isus Hristos. Ediția IV., broșată Cor. —12

Căiete de desen, pentru școlile primare și civile.

Caiet de desen pentru școlile populare și civile de A. Lukáts. Caietul I. cu 50 de modele. Caietul II., cu 40 de modele. Caietul III., cu 25 de modele, caietul a Cor. —20

Caiet de desen pentru școlile de fete. Ediția 2-a Cor. —30

Modele pentru caligrafia română în școlile primare după sistemul prof. gimn. A. Lukáts, de și I. Dariu Cor. —20

Caiet de exerciții caligrafic cu diagonale Nr. 1 și 2 Cor. —06

Modele pentru caligr. maghiară și germană Cor. —24

Căiete de probă stau la dispoziție.

Manuale pentru școlile medii

(gimnaziale, reale și școlile civile de fete).

Carte de cetire, pentru clasa I și II gimn. și reală, seminare, pedagogice și școal. super. de fete, de Ioan Popea, revid. de Dr. Constantin Lacea, edit. V., legat în pânză Cor. 2'40

Gramatica limbei române, pentru cl. I și II gimn. etc. de N. Bogdan, broș. Cor. 2'—, legat Cor. 2'40

Curs sistem. de gramatica limbei române întocmit pentru școal. secundare, după cele mai nouă recerînțe ale instrucțiunii de N. Pilția, revizuit de Nic. Sulică, prof. gimn. Ediția IV., volumul I. (Etimologia) Broșat Cor. 1'80

Curs de limba maghiară pentru școal. gimn. etc. prelucrată după Toepler de P. Budiu, prof. gimn., broșat Cor. 1'80, legat în pânză Cor. 2'20

Manual de limba maghiară, pentru clasa I-ă gimn. etc. de N. Bogdan, prof. gimn., broșat Cor. 1'—, cartonat Cor. 1'20; pentru clasa II-a broșat Cor. 1'—; pentru cl. III-a broșat Cor. 1'50; pentru cl. IV-a broșat Cor. 1'80, cart. Cor. 2'—

Gramatica elementară a limbei germane, cu deprinderi de tradus germane și române, vârte printre regulile și cu vocabulele de I. Maxim, prelucrată de N. Pilția, broșat Cor. 2'—

Sintaxa limbei germane, întocmită pentru cl. super. ale școl. medii de N. Pilția, broșat Cor. 1'60

Gramatica latină pentru cl. I și II-a gimn., prelucrată după sistemul lui H. Perthes, de P. Budiu, Iosif și A. Bârseanu, broșat Cor. —70

Carte de cetire latină, pentru cl. I ă gimn. de P. Budiu, Iosif și A. Bârseanu, cu vocabular, broșat Cor. 2'—; pentru cl. II-a gimn. cu vocabular, broșat 2'40

Esplicări la cărțile de limba latină, pentru cl. I și II-a gimn., de P. Budiu, Iosif și A. Bârseanu, broșat Cor. 1'20

Sintaxa limbei latine, pentru cl. III și IV gimn. de V. Goldiș, prof. în pens. broșat Cor. 2'80

Gramatica limbei elenice, de Curțius—Iosif, broșat Cor. 5'—

Curs complet de limba franceză, de A. Vlaicu, metoda I. Fetter. Partea I și II, broșat 2'40; partea III Cor. 2'40; partea IV Cor. 2'80

Grammaire française, de A. Vlaicu, broșat Cor. 1'20

Geografie, pentru școlile medii, după D. Laky, de D. Făgărășianu și S. Moldovan. Tom. I. Regatul Ungariei, ediția 2-a, ilustr., legat Cor. 2'—

Geografia, pentru școal. medii, după D. Laky, de D. Făgărășianu și A. Bârseanu. Tomul II. Europa fără de reg. Mării-Mediter, broșat Cor. 1'— — Tomul III. Asia, Africa, Australia și America Cor. 2'—

Curs elementar de botanică și zoologie, pentru cl. inferioare etc., de G. Chelariu, partea II-a, broșat Cor. 2'—

Istoria universală, pentru școlile sec. de V. Goldiș. Volumul I. Evul vechiu, broșat Cor. 2'—

Aritmetica, de F. E. Lurtz. Partea III, fracțiunile comune și decimale, practica italiană, regula de trei simplă și compusă etc., broșat Cor. 1'— — Partea IV. Raporturi, proporțiuni, calculul societății și câteva alegațiuni. Terminul mediu, interesele compuse, calcularea facturilor, scontului, a hârtiilor de stat, a acțiilor. Purtarea și inducerea contului curent, contabilitatea industrială etc., broșat Cor. 1'80, legat în pânză 2'20

Cărți auxiliare și diverse.

Dicționar german-român, ptru școală și conversațiune, de Th. Alexi. 5-a ediție, broșat Cor. 3'60 — **român-german**, 2-a ediție, prelucrată și complectată. S'a aplicat în parte ortografa Academiei Române dela 1904, exclusiv cea mai nouă ortografie germană, broșat Cor. 4'50 Amândouă părțile legată într'un volum elegant în piele Cor. 10'—

Caractere morale, exemple și sentințe de Ioan Popea, prof., broșat Cor. 2'—

Incerări în literatură, de I. A. Lăpdat, broșat Cor. —50

Despre metrii în poeziile lirice a lui Horațiu, de I. Lengeru Cor. —50

Instrucțiuni populare, despre datorințele și drepturile de dare, de W. Niemand, broșat Cor. 1'20

Bucătăreasa națională, carte de bucate cu 1465 de rețete, de I. C. Hinfescu, broșat Cor. 1'60

Păvăntile mult cercatei Griselde, istorioară morală prea interesantă, de Hinfescu, broșat Cor. —16

Cataloge care vor apărea în curând se trimit franco în tot locul.

Toate cărțile de școală sunt aprobate de înaltul Minister r.-ung. de culte sau de prea Venerabile Consistoare!

Învățători, librari și vizitatori primesc rabat.

Toate aceste cărți se pot procura dela Librăria H. ZEIDNER, Braşov (Brassó).

Desfacere definitivă!

Cu învoirea autorităților publice
se face

Desfacere definitivă

în marele magazin

de pânză și de modă bărbătească
și femeiască a lui

Masztig Pál

ARAD

Andrássy-ut nrul 22.

Ifj. Kopetkó Károly

CASĂ DE MARFE

PENTRU MODA DE BĂRBAI ȘI FEMEI

ARAD

Strada bisericii — palatul Minorităților.

Telefon local și pentru comitat ur. 477.

Isvorul cel mai ieftin de târguit.

Iși recomandă magazinul său bogat provăzut cu
tot felul de

stofe țesute pentru costume de dame
după moda cea mai nouă negre și în color.

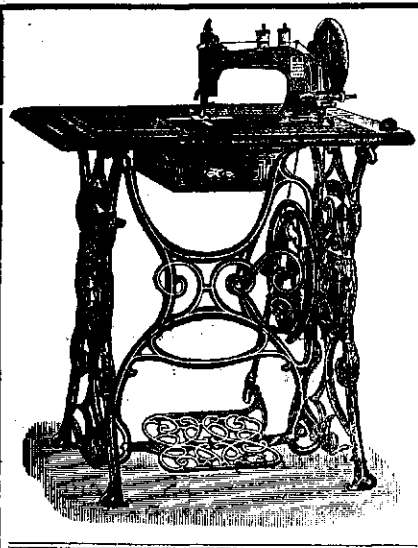
**Daruri gata pentru mirese,
pentru juni și fete.**

Mare asortiment pentru reverenzi
și faloane prețești.

● Mustre în loc și provincă trimit gratis. ●

Plise și guelrare în toată lățimea.

Mare asortiment de pânză pentru bărbătească și femeiască.

30 fl.
Mașini de cusut.

Pe lângă rezonanabilitate de 5
ani o mașină nouă, familiară, veri-
tabil

SINGER

cu armariu închis se poate căpăta
numai la

SINGER A.

Budapest, VII., strada Akácza 55
și filiala din strada Sziv 42.

Dregeri a tot felul de mașini de cusut se primesc pe lângă prețu-
rile cele mai favorabile și pentru munca mea țitoare iau răspundere.

Catalog gratuit și franco.

CINE E BOLNAV!

La moment alină și necondiționat vindecă tuse, respirație grea și durere
SIRUPUL DE MUNTE de cap
PENTRU PIEPT

a farmacistului **BALLA**

renumit, recomandat de medici și care face cel mai bun efect.

La moment împiedică tuse convulsivă, tuse măgărească, durere de
piept, greața respirație, astma, troenă, febrintea și regușală.

Sirupul de munte pentru piept a lui **BALLA** descris mai sus se
aduce în circulație în două forme.

Numai pentru cei în etate și pentru copii de 12 ani în sus. Zilnic
câte 4 linguri. La copii de 12 ani în sus tot așa. Prețul 2 coroane.

Numai pentru copii de 12 ani în jos. Zilnic 4—5 lingurițe. Prețul 1.20 cor.
Indrumări de trebuințăre alăturăm. —1

Se poate căpăta numai la pregătitorul:

Farmacia BALLA SÁNDOR, H.-M.-Vásárhely, Fő-tér.

LA COMANDE PRIN POȘTE pentru expediție și ladă se compută 40 fl.

La comandă mai mare de 6 coroane pachetarea gratuită și pachetul se
expedează scutit de cheltuială în caz de trimitere înainte a sumei.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄
și 5⁰/₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spe-
sele de intabulare, convertez datorii de interese mari.

Resolvare grabnică, serviciu prompt.

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului
Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-uteza 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primesc pe lângă onorar acuisitori de afaceri abili
și demni de încredere.